

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕРЕКЛАДУ ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад
включно), перша - англійська

Освітньо-професійна програма: Переклад з англійської мови

Освітній рівень: Перший бакалаврський

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

Дніпро 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.....	3
2. Анотація до курсу.....	3
3. Мета та цілі	4
4. Компетентності та результати навчання.....	4
5. Організація навчання.....	5
6. Самостійна робота.....	15
7. Контрольні заходи та критерії оцінювання.....	15
8. Політика курсу.....	20
9. Рекомендована література.....	21
10. Кодекс доброчесності.....	24

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія зарубіжної літератури
Викладач (і)	К.філол.н, доц. Абрамова Олена Вікторівна
Контакти, E-mail викладача	Кафедра перекладу та іноземних мов, к. 423, e-mail: elva@ua.fm
Форми організації навчання з дисципліни	лекції, семінарські заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	8 кредитів ЄКТС, кількість модулів: 8 Загальна кількість годин на вивчення дисципліни: 240, з них: лекційних – 72, семінарських занять – 32, самостійна робота студента – 136
Тип навчальної дисци- пліни за навчальним планом	Обов'язкова циклу фахової підготовки, Курс: I Семестри: I, II, чверті II; III, IV Вид контролю: екзамен
Додаткові інформаційні матеріали	
Години консультацій:	13.00-14.00 середа – четвер

2. Анотація до курсу

Курс «Історія зарубіжної літератури» є теоретичним курсом, який входить до циклу фахової підготовки та вивчається студентами на першому курсі. Основними формами навчання є лекційні та семінарські заняття. Курс «Історія зарубіжної літератури» має на меті познайомити студентів із історичним розвитком світового літературного процесу, з особливостями літературних епох, їх духовними і культурними цінностями, із кращими надбаннями кожної з літературно-художніх епох - античності, Середньовіччя, Відродження, барокко, класицизму, Просвітництва і романтизму, літературою кінця XIX - початку XX ст. у всьому розмаїтті літературних жанрів та стилів.

Протягом курсу студент повинен навчитися аналізувати явища художньої літератури, усвідомлювати природу різних жанрів літературної творчості, осмислювати спільне й своєрідне в змінах культурних традицій та літературних стилів. Під час вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти прийомами елементарного літературно-критичного аналізу, реферування науково-критичної літератури, навичками літературно-критичного мислення в рамках програмних проблем та питань.

Відповідно до навчального плану на курс «Історія зарубіжної літератури» планується 240 годин, з них: лекційних занять – 72, семінарських – 32, а 136 годин відводиться на самостійну роботу. Форма контролю – екзамен.

3. Мета та цілі

Мета курсу: вдосконалювати підготовку майбутнього перекладача на основі освоєння й осмислення фактів літературного процесу; дати студентам поняття про особливості історико-літературної ситуації основних етапів; закласти фундамент філологічної гуманітарної освіти фахівця; формувати уявлення про рідну літературу як невід’ємну частину загального європейського історико-культурного контексту; дати уявлення про основні літературні напрямки та їх взаємодію; познайомити з творчістю видатних письменників

Цілі курсу: у результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: основні теоретичні проблеми зарубіжної літератури і сучасний стан їх вирішення; загальні закономірності розвитку літератур Західної Європи від античності до кінця XIX – початку XX століття; творчість видатних письменників названого періоду; ознайомитися з творами, що залучені до списку обов’язкової літератури.

4. Компетентності та результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти опановують **наступні компетентності:**

- здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку зарубіжної літератури від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу;
- здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань;
- здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів;

та результати навчання:

- організувати процес свого навчання й самоосвіти;
- знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію англійської і другої німецької мов та зарубіжної літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності перекладача;
- аналізувати й інтерпретувати твори зарубіжної художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

5. Організація навчання**Розподіл навчальних годин (Денна форма навчання)**

	Усього	Чверті		
		2	3	4
Усього годин за навчальним планом, у тому числі:	240	90	90	60
Аудиторні заняття, з них:	104	40	48	16
Лекції	72	32	32	8
Семінарські заняття	32	8	16	8
Самостійна робота, у тому числі при:	136	50	42	44
підготовці до аудиторних занять	52	20	24	8
підготовці до модульних контрольних робіт (екзамену)	21	9	9	3
опрацюванні розділів програми, які не викладаються на лекціях	33	21	9	3
виконанні курсової роботи	30			30
Заходи семестрового контролю		семестрова, екзамен		підсумкова, семестрова екзамен

Структура навчальної дисципліни

Лекційний курс (72 год.)

№з/п	Назва розділу/теми та її зміст	Тривалість (годин)
1	Антична література як фундамент європейської літератури. Давньогрецька міфологія. Циклізація міфів. Поняття „античної літератури”. Географічні, історичні та хронологічні межі античної літератури. Основні риси античної літератури. Етапи розвитку давньогрецької літератури. Долітературний період. Міфотворчість. Міф в історичному розвитку.	2
2	Героїчний та дидактичний епос. Гомер. Гесіод. Лірика ранньої класики. Гомеров період. Історія гомерових поем. „Гомеровське питання”. Композиція поем „Іліада”, „Одіссея”. Стиль гомерових поем. Герої, боги, індивідуалізація характерів. Порівняння поем. Дидактичний епос. Гесіод. Пародійний епос. Загальні особливості давньогрецької лірики. Елегійна лірика: Каллін, Тиртей, Солон, Мімнерм. Ямбічна лірика: Архілох. Меліка: Алкей, Сапфо, Анакреонт. Хорова меліка.	2
3	Розвиток трагедії і театру. Класична трагедія. Виникнення комічних жанрів. Грецький роман. Афіньська трагедія. Джерела виникнення трагедії. Театр, організація вистав. „Батько трагедії” Есхіл. Естетика Есхілової драми. Новаторство Есхіла. Творчість Софокла. Ідейно-художні особливості трагедій Софокла. Творчий доробок Еврипіда. Новаторство Еврипіда. Виникнення комічних жанрів. Давня аттична комедія, її особливості, структура. Тематика, актуальність комедій Аристофана. Нова аттична комедія. Менандр. Грецький роман. Лонг.	2
4	Становлення та розквіт римської літератури. Історично-культурне значення римської літератури. Особливості історичного розвитку Італії. Періодизація римської	2

	літератури. Література доби Августа. Вергілій. Зміст поеми „Енеїда”. Римські мотиви, її художня своєрідність. Творчий доробок Горація. Римська елегія: Тібулл, Овідій. Література пізнішої імперії. Трагедії Сенеки.	
5	Загальна характеристика літератури раннього Середньовіччя. Героїчний епос доби феодалізму. Вступ до літератури Середніх віків. Поняття „Середньовіччя”. Періодизація і класифікація літератури Середніх віків. Рання християнська література. Середньовічна література на латинській мові. Героїчний епос раннього Середньовіччя: ірландський, ісландський, англосаксонський. Героїчний епос пізнього Середньовіччя: французький („Пісня про Роланда”), іспанський („Пісня про мого Сіда”), німецький („Пісня про нібелунгів”).	2
6	Лицарська література Середніх віків. Лицарський роман. Міська література. Куртуазна література. Лицарська культура і хрестові походи. „Лицарське вежество”. Нова етика кохання. Куртуазна лірика. Жанрова своєрідність лицарського роману, основні тематичні групи. Жанрова система міської літератури Середньовіччя.	2
7	Вступ до літератури доби Відродження. Італійська література Проторенесансу та доби Відродження. Література Проторенесансу. Вступ до літератури доби Відродження – хронологічні межі, зміст терміну. Поняття „гуманізму”, Реформації, „титанів Відродження”. Періоди Відродження. Італійська література Проторенесансу та доби Відродження. Данте, Петрарка, Боккаччо – провідні митці італійського Відродження.	2
8	Відродження у Франції, Німеччині та Нідерландах. Відродження в Англії. Франція доби Ренесансу. Генезис французького Відродження, його періоди розвитку. Творчість Франсуа Рабле. Система образів, композиція, гротеск у романі Рабле „Гаргантюа і Пантагрюель”. Творчість „Плеяди”. Відродження в Німеччині та Нідерландах.	2

	Особливості північного Відродження. Реформація і Відродження. Головний твір Еразма Роттердамського „Похвала глупості”. Себастьян Брант. Ульріх фон Гуттен. Відродження в Англії. Дошекспірівський етап. Основні періоди. Джефрі Чосер, Томас Мор, Едмунд Спенсер.	
9	Творчість В. Шекспіра та Сервантеса як митців пізнього етапу доби Відродження. Перехід від Ренесансу до XVII ст. В. Шекспір як людина і автор. „Шекспірівське питання”. Творчий доробок і хронологія творів. Поетична творчість. Естетика Шекспірової драми. Історичні хроніки, трагедії, комедії. Історичні передумови Відродження в Іспанії. Іспанська ренесансна література до Сервантеса. Мігель Сервантес: життєвий шлях, творчий доробок. Новелістика, драматургія, роман „Дон Кіхот”.	2
10	Загальна характеристика західноєвропейської літератури XVII ст. Провідні напрями. Література Іспанії. XVII ст. як особлива культурно-історична і літературна епоха. Класицизм і бароко як провідні напрями в літературі і мистецтві. Концепція світу та людини в мистецтві бароко. Жанри, стиль бароко. Термін „класицизм”. Естетика класицизму. Іспанська література. Лопе де Вега та його школа. Педро Кальдерон як творець нового драматургічного жанру.	2
11	Французька література XVII ст. Етапи розвитку французького класицизму. Творчість Мольєра. Особливості французької літератури XVII ст. Етапи розвитку французького класицизму. П'єр Корнель – провідний представник першого етапу французької класицистичної драматургії. Особливості героя й конфлікту в трагедії „Сід”. Творчість Жана Расіна – вершина другого етапу французької класицистичної трагедії. Порівняння естетичних поглядів Корнеля та Расіна. Жан-Батіст Мольєр – творець жанру „високої комедії”. Періодизація та багатство жанрів його драматургії.	2
12	Розвиток німецької, англійської літератури XVII ст.	2

	Література рубежу XVII-XVIII ст. Події в Німеччині, їх вплив на розвиток німецької літератури XVII ст. Художня своєрідність барокового роману Г.Я.К. Гріммельсгаузена „Сімпліссімум”. Англійська література XVII ст.: своєрідність історичного розвитку. Шекспірівські традиції в англійській драматургії початку XVII ст. Метафізична поезія і творчість Джона Донна. Джон Мільтон – найвидатніший поет і публіцист англійської революції. Періодизація його творчості. Ідейно-художня своєрідність поеми „Втрачений рай”. Література рубежу XVII-XVIII ст. Шарль Перро та „спір між старими й новими”.	
13	Загальна характеристика та періодизація літератури XVIII ст. Основні літературні напрями та жанри. Література XVIII ст. Загальна характеристика і періодизація. Історичні особливості доби, ідейний рух Просвітництва та його вплив на літературний процес. Основні напрями в літературі XVIII ст.: класицизм (неокласицизм / августианство), сентименталізм, рококо. Жанрова система літератури XVIII ст.	2
14	Англійська література XVIII ст. Особливості розвитку англійської літератури XVIII ст., її періодизація. Своєрідність англійського Просвітництва. Провідні літературні напрями. Творчість Д. Дефо, історико-літературне значення його романів, місце серед них „Робінзон Крузо”. Основні етапи творчості Д. Свіфта. Жанрова своєрідність та роль романів С. Річардсона в літературному процесі XVIII ст. Творчість письменників „великої трійці”: Г. Філдінга, Т. Смоллетта, Л. Стерна. Загальна характеристика поезії англійського сентименталізму.	2
15	Розвиток французької літератури XVIII ст. Своєрідність XVIII ст. як літературної епохи у Франції, її періодизація. Основні літературні напрями у Франції XVIII ст., їх особливості. Вольтер і Монтеск’є – ідейні керівники французького Просвітництва. Творчість Вольтера та його	2

	роль в культурі Франції XVIII ст. Поетика жанру філософської повісті Вольтера. Творчість Дідро - енциклопедиста. Ідейно-художня своєрідність романів Дідро. Жан Жак Руссо як видатний представник сентименталізму. Драматургія Бомарше та її роль у розвитку жанру комедії.	
16	Німецька література XVIII ст. Німецька література: особливості історичного розвитку Німеччини XVIII ст. та їх вплив на своєрідність німецького Просвітництва. Сутність, етапи, динаміка літературних напрямків. Література довеймарської класики. Основні періоди творчості Лессінга, новаторські риси його драматургії. Письменники штюрмерства. Періодизація творчості Ф. Шиллера. Основні періоди творчості Й.В. Гете. Художній світогляд Гете, його особливості та еволюція. Проблематика й поетика „Фауста” Гете. Своєрідність трактування легендарного образу Фауста у Гете. Проблема жанру „Фауста” в сучасному літературознавстві. Творчість Гете та літературні напрямки XVIII ст.	2
17	Загальна характеристика літератури XIX ст. Проблема періодизації та основних літературних напрямків: романтизм XIX ст. у сучасному літературознавстві (риси поетики, дискусійне питання).	2
18	Загальна характеристика французької літератури 1789-1830 рр. Французький романтизм на рубежі XVIII-XIX ст. Новаторство Р. Шатобріана і Ж. де Сталь.	2
19	Загальна характеристика та періодизація німецької літератури кінця XVIII - початку XIX ст. Естетичні теорії школи романтиків Ф. Шлегеля. Творчість Новаліса та його місце в історії німецької літератури. Проблематика, жанрові модифікації та особливості фантастики в новелах Гофмана.	2
20	Загальна характеристика і періодизація англійської літератури першої третини XIX ст. Творчість В. Блейка. Поети - лейкісти (Вордсворт, Колрідж, Сауті) та їх внесок у історію англійської поезії.	2

21	Творчість Байрона. Еволюція байронічного героя від „Паломництва Чайльд – Гарольда” до „Дон Жуана”	2
22	Особливості політично-філософської лірики Шеллі. Своєрідність романтизму в драматичній поемі „Звільнений Прометей”. Категорія прекрасного в естетиці Д. Кітса. Жанрове різноманіття: ліричні етюди, оди, сонети. Концепція кохання в поемах Д. Кітса „Ендіміон” та „Ламія”.	2
23	В. Скотт як засновник жанру історичного роману. „Шотландські” романи В. Скотта („Роб Рой”). „Айвенго” як характерний роман середньовічного циклу.	2
24	Соціально-історичні та естетичні передумови становлення реалізму. Загальна характеристика реалізму. Співвідношення реалізму і романтизму. Загальний огляд французької літератури 1830-1848 рр. Формування і розвиток світогляду Ф. Стендаля. „Червоне і чорне” як соціально-психологічний роман.	2
25	Загальна характеристика та періодизація творчості О. Бальзака. Всеохоплююча картина французького суспільства в творах циклу „Людська комедія”. Романи Бальзака 1830-х рр. („Гобсек”, „Батько Горіо”). Еволюція творчості Меріме. Своєрідність новелістики П. Меріме, особливості двоцентрової або еліпсної новели.	2
26	Періодизація творчого шляху В. Гюго. Драматургія і поезія Гюго. Гюго – історичний романіст („Собор Паризької богоматері”, 93 рік).	2
27	Загальна характеристика англійської літератури 1830-1860 рр. Еволюція творчості Ч. Діккенса. Соціальний роман Діккенса „Домбі і син”.	2
28	Творчість Теккерея. Соціальний роман „Ярмарок суєти”: проблематика, композиція, система образів, особливості методу. Особливості розвитку європейської літератури після 1848 р.	2
29	Національна своєрідність літератури США. ХІХ ст.	2

	Особливості розвитку романтизму в американській літературі. Творчість В. Ірвінга.	
30	Художня своєрідність поезії Е. По („Ворон”, „Анабел Лі”). Специфіка новелістики Е. По: збагачення жанрових особливостей новели – науково-фантастичні, пригодницькі, „страшні”, психологічні. Е. По – родоначальник детективного жанру („Вбивство на вулиці Морґ”).	2
31	Особливості розвитку європейської літератури після 1848 р. - загальний огляд. Загальна характеристика німецької літератури 1830-1850 рр. Творчість Гейне. Своєрідність художнього методу Гейне у поемі „Германія. Зимова казка”.	2
32	Французька література після 1848 р. Творчість Г. Флобера. Особливості реалізму в романі „Мадам Боварі”. Парнаська поезія. Творчість Ш. Бодлера і місце „Квітів Зла” у французькій поезії.	2
33	Загальна характеристика літературного процесу кінця XIX – початку XX століття. Концепція натуралізму. Вплив живописного імпресіонізму на літературу, імпресіоністичні тенденції у літературі та їх взаємодія з іншими літературними напрямками. Концепція символізму. Взаємодія естетизму та неоромантизму. Своєрідність експресіонізму. Література Великої Британії. Прерафаеліти та їх роль у формуванні концепції естетизму. Творчість О.Уайльда: співвідношення естетичної програми та її художнього втілення в романі "Портрет Доріана Грея".	2
34	Неоромантичні риси роману Т. Гарді „Тесс із роду Д'єрбервіллей”. ”Драма ідей” Б. Шоу. Проблематика п'єси "Пігмаліон" та її вплив на літературу XX ст.	2
35	Загальна характеристика німецької літератури кінця XIX – початку XX ст. Новелістика Томаса Манна: вплив філософії Ф.Ніцше на інтерпретацію теми митця. Міфологічні мотиви та тема „занепаду Європи” в новелі "Смерть у Венеції".	2
36	Загальна характеристика літератури США кінця XIX –	2

	початку ХХ ст. Своєрідність зображення американського суспільства в романі М.Твена "Пригоди Гекльберрі Фінна". Мотив подорожі в трилогії про Міссісіпі. Своєрідність гумору в оповіданнях М. Твена. Своєрідність побудови та гумору в новелістиці О'Генрі.	
--	--	--

Практичний курс (32 год.)

№з/п	Назва розділу/теми та її зміст	Тривалість (годин)
1	Циклізація міфів. Історична основа гомерового епосу. Гомерові поеми „Ліада” та „Одіссея”.	2
2	Класична трагедія, її еволюція у творчості Есхіла, Софокла, Еврипіда.	2
3	Традиції середньовічної поетики та риси доби Відродження в „Божественній комедії” Данте Аліг’єрі.	2
4	Світ Шекспірової драми, його трагедії „Гамлет”, „Отелло”.	2
5	Образ „зайвої людини” в повістях Ф. Р. Шатобріана „Рене” та „Атала”	2
6	Двопланове зображення світу в казці Гофмана „ Малюк Цахес”.	2
7	Еволюція герою в творчості Д.Г. Байрона.	2
8	„Червоне і чорне” Ф. Стендаля як соціально-психологічний роман.	2
9	„Собор паризької Богоматері” В. Гюго як романтичний історичний роман.	2
10	Сатирична характеристика англійських аристократів в романі В.М. Теккерея „Ямарок Суєти”	2
11	Художня своєрідність новелістики Е. По	2
12	Проблема взаємин Краси і Зла в творчості поетів-парнасців та Ш. Бодлера	2
13	Втілення ідей естетизму та гедонізму в романі О. Уайльда „Портрет Доріана Грея”.	2

14	Особливість конфлікту та своєрідність художніх образів в „драмі-дискусії” Б.Шоу „Пігмаліон”.	2
15	Міфологічні мотиви та тема „занепаду Європи” в новелі Т. Манна „Смерть у Венеції”.	2
16	Своєрідність зображення американського суспільства в романі М. Твена „Пригоди Гекльберрі Фінна”.	2

**Опрацювання розділів програми,
які не викладаються на лекціях (21 год.)**

№ з/п	Назва теми та її зміст	Тривалість (годин)
1	Література епохи римського панування. Грецький роман: витоки виникнення, тематика, особливості розвитку сюжету, зображення персонажів.Латиномовна середньовічна література: релігійно-філософська та світська.	6
2	Особливості Північного Відродження та рух Реформації. Ренесанс у Німеччині та Нідерландах. Творчість Еразма Роттердамського, Себастьяна Бранта, Ульріха фон Гуттена. Афористична література: Франсуа де Ларошфуко.	6
3	Афористична література: Франсуа де Ларошфуко. Іспанська література XVII ст. Лопе де Вега та його школа. Педро Кальдерон як творець нового драматургічного жанру. Драматургія Бомарше та її роль у розвитку жанру комедії. .	9
4	Новаторство Ж. де Сталь у романах «Корінна» та «Дельфіна».	3
5	Своєрідність літератури США 19 ст. та творчість Ф. Купера.	3
6	Особливості розвитку європейської літератури після 1848 р. Загальна характеристика поетичної творчості Гейне.	3
7	Література США кінця XIX – початку XX ст.	3

6. Самостійна робота

Самостійна робота є складовою підготовки протягом навчального семестру. Метою самостійного опрацювання навчального матеріалу є опанування навичок роботи з основною і додатковою літературою, набуття знань та умінь в аспекті вивчення зарубіжної літератури. Передбачаються наступні види роботи:

- вивчення кожної теми лекційного курсу за навчально-методичною літературою;
- підготовка до лекційних та семінарських занять;
- опрацювання матеріалу розділів, які не викладаються на лекціях за допомогою рекомендованої літератури та електронних ресурсів;
- виконання тестових завдань;
- виконання курсової роботи;
- підготовка до модульних контрольних робіт;
- підготовка до екзамену.

7. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Видами контролю знань студентів з навчальної дисципліни є:

- поточний контроль (усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, презентації на семінарських заняттях);
- модульний контроль (виконання модульної контрольної роботи, яка охоплює матеріал змістового модуля);
- семестровий (підсумковий) контроль у формі екзамену (екзаменаційна робота, яка охоплює матеріал усього курсу) наприкінці останньої чверті вивчення дисципліни
- курсова робота.

Основними заходами (формами) контролю знань є:

- реферативне опрацювання тем, які не викладаються на лекціях;
- модульна контрольна робота;
- виконання літературознавчого аналізу художніх текстів;
- вивчення словника літературознавчих термінів;
- захист курсової роботи;
- екзамен.

Підсумкова контрольна робота (екзамен) складається з 24 завдань, 20 з яких тестового формату, 4 завдання відкритого типу, які спрямовані на перевірку рівня теоретичних знань та практичних лінгвістичних компетентностей. Завдання контрольної роботи охоплюють питання трьох рівнів складності, яким надана певна кількість балів.

Критерії оцінок

Кількість балів за виконання завдань										
0..34	35...59	60...63	64...68	69...73	74...79	80...85	86...89	90...93	94...97	98...100
Оцінка										
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Незадовільно		Задовільно			Добре			Відмінно		
Критерії оцінювання завдань відкритого типу										
матеріал не засвоєно; не відповідає мінімальним критеріям.	Знання нижче середнього рівня; допущено неточності, грубі помилки.			Знання середнього рівня, допущено кілька суттєвих помилок.			Відмінне виконання, лише одна / незначна кількість несуттєвих помилок.			

Підсумкова контрольна робота оцінюється за 100-бальною шкалою:

Питання 1-го рівня складності: 1-12 – 2,5 балів/питання

2-го рівня складності: 13-20 – 5 балів/питання

3-го рівня складності: 21-24 – 7,5 балів/питання

Бали за правильні відповіді під час усного опитування (1-5 балів залежно від виду активності: правильна відповідь, доповнення або аргументація, презентація самостійної роботи: реферат тощо) зараховуються додатково до балів підсумкової контрольної роботи.

Зразок завдань підсумкової контрольної роботи:

1. Поет Бальтазар, один із центральних персонажів повісті-казки «Малюк Цахес» Гофмана закоханий у вродливу, але дещо легковажну дівчину на ім'я

- а) Есмеральда
- б) Розмарі
- в) Кандіда

г) Ровена.

18. Для „нової драми” не характерно:

- а) зосередження уваги на внутрішніх, глибинних ідейних конфліктах;
- б) чіткий поділ за жанрами (трагедія, комедія, драма);
- в) відтворення духовних пошуків героїв, які спонукають глядача до осмислення та безпосередньої участі у розв’язанні проблеми;
- г) відкритий фінал;

21. Своєрідність романтизму в творчості Е.Т.А. Гофмана. Проблематика та поетика новели-казки Гофмана „Малюк Цахес”.

24. Концепція неоромантизму в європейській літературі кінця ХІХ – початку ХХ століття.

Питання до підсумкового контролю знань

**Питання до підсумкового контролю знань студентів у формі екзамену
(друга чверть)**

1. Загальна характеристика античної літератури: основні риси, етапи розвитку.
2. Давньогрецька міфологія. Циклізація міфів. Міф в історичному розвитку.
3. Своєрідність гомерового епосу. Історична основа гомерового епосу. Характер епічного героя в „Іліаді”.
4. „Одіссея” Гомера як поема мандрів: своєрідність сюжету та композиції, відмінність поеми від „Іліади”.
5. Розвиток трагедії й театру. Естетика Есхілової драми.
6. Софокл як майстер зрілої трагедії. Своєрідність конфлікту в трагедії „Антигона”.
7. Специфіка творчості Еврипіда. Новаторство Еврипіда в трагедії „Медея”.
8. Основні риси й періоди розвитку грецької комедії (Аристофан).
9. Середньовіччя як своєрідна епоха в історико-літературному процесі. Періоди розвитку середньовічної літератури, її основні риси.
10. Героїчний епос раннього Середньовіччя.
11. Героїчний епос пізнього Середньовіччя.
12. Лицарська лірика. Основні жанрові форми, їх поетичні особливості.
13. Відродження як культурно-історична епоха.

14. Відродження в Італії. Творчість флорентійської трійці (Данте, Петрарка, Боккаччо).
15. Традиції середньовічної поезики та риси доби Відродження в „Божественній комедії” Данте Аліг’єрі. Жанр та композиція твору.
16. Відродження в Англії: загальна характеристика, етапи розвитку літератури.
17. Етапи творчості В. Шекспіра, їх характеристика.
18. Поетична творчість В. Шекспіра. Шекспірівське питання.
19. Драматургічна творчість В. Шекспіра. Естетика шекспірової драми.
20. Особливості героя та конфлікту в трагедії В. Шекспіра „Гамлет”.
21. Своєрідність розвитку іспанської ренесансної літератури.
22. Провідні літературні напрямки в західноєвропейській літературі XVII ст.
23. Особливості розвитку французької літератури XVII ст.
24. Ж.Б. Мольєр як творець жанру „високої комедії”. Періодизація та багатство жанрів його драматургії.
25. Своєрідність розвитку англійської літератури XVII ст.
26. Ідейно-художня своєрідність поеми Джона Мільтона „Втрачений рай”.
27. Своєрідність історико-літературного процесу в Західній Європі XVIII ст.
28. Загальна характеристика та періодизація англійської літератури XVIII ст.
29. Літературна діяльність Д. Дефо. Проблематика і поезика роману Д. Дефо „Робінзон Крузо”.
30. Літературна діяльність Дж. Свіфта. Порівняльна характеристика романів Д. Дефо „Робінзон Крузо” та Дж. Свіфта „Мандрі Гуллівера”. Образи центральних персонажів.

**Питання до підсумкового контролю знань студентів у формі екзамену
(четверта чверть)**

1. Загальна характеристика літератури 19 століття. Проблеми періодизації та основних літературних напрямків. Соціально-історичні передумови розвитку романтизму.
2. Романтизм 19 століття в сучасному літературознавстві. Характерні риси романтизму як літературного напрямку.

3. Загальна характеристика та періодизація англійської літератури першої третини 19 століття.
4. Особливості англійської романтичної лірики (поезія Блейка та лейкістів).
5. Своєрідність романтизму в творчості Е.Т.А. Гофмана. Проблематика та поетика новели-казки Гофмана „Малюк Цахес”.
6. Творча спадщина С.Т. Кольріджа. Символіка та алегорія в поемі Кольріджа „Старий морехід”.
7. Своєрідність поетичної спадщини В. Вордсворта.
8. Художні особливості поетичних збірок У. Блейка «Пісні невідання» та «Пісні пізнання».
9. Своєрідність відтворення історичного колориту в романі В.Гюго „Собор Паризької богоматері”.
10. Лірична спадщина Шеллі. Концепція образу Прометея в лірико-філософській драмі Шеллі „Прометей звільнений”.
11. Лірика Кітса. Концепція кохання в поемах Дж. Кітса „Ендіміон” та „Ламія”.
12. Проблема реалізму у сучасному літературознавстві. Характерні риси реалізму як літературного напрямку.
13. Влада золота та її філософія у повісті О. де Бальзака „Гобсек”.
14. Проблема герою в романі Ф. Стендаля „Червоне та чорне”.
15. Характеристика англійської реалістичної літератури 1830-1860 рр. Англійський реалістичний роман.
16. Проблематика, система образів та символіка роману Ч. Діккенса „Домбі та син”.
17. Концепція історичного роману В. Скотта. Своєрідність романтичного історизму В.Скотта та його втілення в романі „Айвенго”.
18. Своєрідність відтворення історичного колориту в романі В.Гюго „Собор Паризької богоматері”.
19. Теккерей „Ярмарок суєти”: поетика заголовку, своєрідність композиції та система образів.
20. Національна своєрідність розвитку романтизму в американській літературі.
21. Загальна характеристика літературного процесу кінця XIX – початку XX століття.

22. Концепція символізму в європейській літературі кінця ХІХ – початку ХХ століття.
23. Концепція неоромантизму в європейській літературі кінця ХІХ – початку ХХ століття.
24. Загальна характеристика англійської літератури кінця ХІХ – початку ХХ століття.
25. Концепція „нової драми”.
26. Особливості поетики Б. Шоу. Драма „Пігмаліон”
27. Естетичні погляди О. Уайльда та їх втілення в романі „Портрет Доріана Грея”
28. Неоромантичні риси роману Т. Гарді „Тесс із роду Д’ербервілів”

8. Політика курсу

Студенти повинні відвідувати усі заняття з дисципліни «Історія зарубіжної літератури». Винятки можливі лише з поважних причин та для студентів із обмеженими можливостями.

Викладання курсу проводиться англійською та українською мовами.

Заняття або контрольні заходи, що були пропущені з поважної причини або без, повинні бути відпрацьованими у консультативні години.

Студент повинен виказувати повагу та толерантність по відношенню до усіх інших учасників освітнього процесу (студенти, викладачі, допоміжний персонал) під час занять або поза ними

Правила внутрішнього розпорядку Академії та усі інші нормативні документів щодо організації навчального процесу у ЗВО є обов’язковими для виконання студентами.

Політика оцінювання. Оцінка за кожний модуль навчальної дисципліни виставляється за результатами відповідного контрольного заходу та за умови виконання усіх видів навчальної роботи, що заплановані у програмі навчальної дисципліни з даного модуля. Кількість модулів з даної навчальної дисципліни відповідає кількості кредитів ЄКТС дисципліни (8 кредитів=8 модулів). Модуль вважається зарахованим, якщо оцінка з нього (модульна оцінка) дорівнює або перевищує 4 бали за 12-бальною шкалою оцінювання. Не дозволяється перездача зарахованого залікового модуля з метою підвищення модульної оцінки. При отриманні незадовільної оцінки або при відсутності студента на

відповідному контрольному заході без поважної причини, йому за згодою деканату дозволяються дві додаткові спроби для перездачі модуля: перша – викладачеві, який проводив відповідний модульний контрольний захід; друга, при першій невдалій спробі, – комісії, що призначається завідувачем кафедри.

Навіть якщо попередні модулі або один з них не були зараховані, студент допускається до написання подальших модульних контрольних робіт. Модульні контрольні заходи відбуваються впродовж двох останніх тижнів чверті. При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка виставляється за 12-бальною та національною (5, 4, 3) шкалою.

9. Рекомендована література

Основна література

1. Давиденко Г.Й. Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури ХІХ – поч. ХХ ст. / Г.Й. Давиденко, О.М. Чайка. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.
2. Дьяконова Н.Я. Английский романтизм. Проблемы эстетики / Н.Я. Дьяконова. – М.: Наука, 1978. – 208 с.
3. История зарубежной литературы ХІХ века. Учебник / Под ред. Е.М. Апенко. – М.: ПБОЮЛ Захаров М.А., 2001. – 416 с.
4. Ковалева О.В. Зарубежная литература ХІХ века. Романтизм. Учебное пособие / О.В. Ковалева. – М.: Изд-во Оникс, 2005. – 272 с.
5. Кубарева Н. П. Зарубежная литература последней трети ХІХ – начала ХХ века / Н.П. Кубарева. – М.: Московский лицей, 2004. – 344 с.
6. Лосев А.Ф. Античная литература: Учебник для высшей школы / А.Ф. Лосев, под ред. А.А. Тахо-Годи. – М.: ЧеРо при участии издательства „Омега-Л”, 2005. – 543 с.
7. Луков В.А. История литературы: Зарубежная литература от истоков до наших дней: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. Заведений / В.А. Луков. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 512 с.

8. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму: Підручник / Д.С. Наливайко, К.О. Шахова. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 416 с.
9. Ніколенко О.М. Зарубіжна література ХІХ століття : підручник для студентів закладів вищої освіти / О.М. Ніколенко . – К.: Грамота, 2018. – 226 с.
10. Пахсарьян Н.Т. История зарубежной литературы: Учебно-методическое пособие / Н.Т. Пахсарьян. – М.: Изд-во УРАО, 2001. – 104 с.
11. Пащенко В.І., Пащенко Н.І. Антична література. Підручник / В.І. Пащенко, Н.І. Пащенко. – К.: Либідь, 2004. – 718 с.
12. Трыков В.П. Зарубежная литература конца ХІХ – начала ХХ веков. Практикум / В.П. Трыков. – М.: Флинта: Наука, 2001. – 192 с.
13. Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література: Від античності до початку ХІХ ст.: Іст.-естет. Нарис / Б.Б. Шалагінов. – К.: Вид. дім „КМ Академія”, 2004. – 360 с.
14. Ярхо В.Н. Трагедия / В.Н. Ярхо // Древнегреческая литература: Собрание трудов. (Серия «Античное наследие».) – М.: Лабиринт, 2000. – 352 с.

Додаткова література

1. Аникст А.А. Гете и Фауст: От замысла к свершению / А.А. Аникст. – М.: Книга, 1983. – 271 с.
2. Венедиктова Т.Д. Поэтическое искусство США. Современность и традиция / Т.Д. Венедиктова. – М.: Изд-во МУ, 1988. – 87 с.
3. Дворцов А.Т. Жан Жак Руссо / А.Т. Дворцов. – М.: Наука, 1980. – 112 с.
4. Дьяконова Н.Я. Китс и его современники / Н.Я. Дьяконова. – М.: Наука, 1973. – 200 с.
5. Дьяконова Н.Я. Лирическая поэзия Байрона / Н.Я. Дьяконова. – М.: Наука, 1975. – 168 с.
6. Дьяконова Н.Я. Лондонские романтики и проблемы английского романтизма / Н.Я. Дьяконова. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1970. – 232 с.
7. Зарубежная литература второго тысячелетия. 1000 – 2000: Учеб.пособие / Под ред. Л.Г. Андреева. – М.: Высшая школа, 2001. – 335 с.

8. Зарубежная литература. Эпоха Возрождения. / Сост. Б.И. Пуришев. – М.: Просвещение, 1976. – 638 с.
9. Затонский Д.В. Европейский реализм XIX века / Д.В. Затонский. – К.: Наукова думка, 1984. – 280 с.
10. Куцевол О.М. Світ Шекспіра / О.М. Куцевол. - Харків: Веста: Видавництво „Ранок”, 2003. – 288 с.
11. Литературные манифесты западноевропейских романтиков. – М.: Изд-во МГУ, 1980. – 639 с.
12. Матвиенко О.В. Готика, ее традиции и трансформация в английской литературе XIX века / О.В. Матвиенко. – Донецк: ДонНУ, 2003. – 16 с.
13. Никола М.И. Античная литература: Учебное пособие. Практикум / М.И. Никола. – М.: Флинта: Наука, 2003. – 368 с.
14. Підлісна Г.Н. Антична література для всіх і кожного / Г.Н. Підлісна. – К.: Техніка, 2003. – 384 с.
15. Постовая Н.С., Рыжкова Л.А. Методическое пособие по курсу «История зарубежной литературы: Античность» / Н.С. Постовая, Л.А. Рыжкова. – Донецк: ДонНУ, 2004. – 54 с.
16. Путеводитель по английской литературе. / Под ред М. Дрэббл и Дж. Стрингер / Пер. с англ.: - М.: ОАО Изд-во «Радуга», 2003. – 928 с.
17. Скобельська О.І. Шляхами Дон Кіхота / О.І. Скобельська. – Харків: Веста: Видавництво „Ранок”, 2004. – 192 с.
18. Федоров Ф.П. Романтический художественный мир: Пространство и время / Ф.П. Федоров. – Рига: «Зинатне», 1988. – 456 с.
19. Черноземова Е.Н. История зарубежной литературы XVII – XVIII веков: Практикум. Планы. Задания. Материалы / Е.Н. Черноземова. – М.: Флинта: Наука, 2004. – 304 с.
20. Черноземова Е.Н. История зарубежной литературы средних веков и эпохи Возрождения. Практикум. Планы. Разработки. Материалы. Задания. / Е.Н. Черноземова – М.: Флинта: Наука, 2004. – 200 с.
21. Шалагінов Б.Б. Естетика Й.В. Гете: Дослідження / Б.Б. Шалагінов. – К.: Вежа, 2002. – 152 с.
22. Шалагінов Б.Б. Шлях Гете. Філософія. Творчість / Б.Б. Шалагінов. - Харків: Веста: Видавництво „Ранок”, 2003. – 288 с.

10. Кодекс академічної доброчесності

Усі учасники освітнього процесу у своїй діяльності мають дотримуватись положень «Кодексу академічної доброчесності» Національної металургійної академії України, який знаходиться у відкритому доступі на сайті академії за посиланням: <https://nmetau.edu.ua/file/kodeks.pdf>. Студентам необхідно ознайомитись з цим нормативним документом та дотримуватись усіх викладених в ньому положень та правил поведінки. Це сприятиме формуванню у майбутнього фахівця понять про етичні та правові норми навчання та науково-практичної діяльності.

Компетентності з академічної доброчесності та навички якісного академічного письма викладені в Основах академічного письма, розміщених на сайті кафедри перекладу та іноземних мов за посиланням: <https://nmetau.edu.ua/ua/mdiv/i2016/p3011>

Якщо студент свідомо або несвідомо порушує положення «Кодексу академічної доброчесності», його вчинок може стати предметом для розгляду «Комісії з питань академічної доброчесності» НМетАУ та подальших правових дій.

Кодекс академічної доброчесності вимагає від студента:

- самостійне, творче виконання усіх видів навчальних робіт як під час аудиторних занять, так і на контрольних заходах (тести, екзамени тощо);
- виокремлювати свою частку виконаної роботи з відповідними посиланнями та вказувати вид участі при виконанні спільних з іншими студентами проектних робіт;
- у процесі підготовки творчих письмових робіт коректно оформлювати усі посилання на наукову та іншу літературу;
- консультиватися з викладачами під час підготовки / виконання самостійної роботи (реферату, презентації, літературознавчого аналізу твору тощо), що допоможе більш якісно опрацювати матеріал.